

"Danstæren"

et halvsaaerligt Nyheds- og Oplysningssblad for det danske Folk i Ameriqa, udgivet af DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

"Danstæren" udkommer hver Tirsdag og Fredag.

Pris pr. Aargang i De Forenede Stater \$1.50; til Udlandet \$2.00.

Bladet betales i Forud. Bestilling, Besørgelse, Adressforandring og alt andet angaaende Bladet adresseres til:

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

Redaktør: A. M. Andersen. Alle Indsendelser adresseres: Danstæren, Blair, Neb.

Entered at the Post Office at Blair, Neb., as second-class matter.

Advertising Rates made known upon application.

"Danstæren"

Bladet sendt til Subskribenter, indtil udtrykkelig Oplysning modtages af Udgiverne og at Gælden er betalt, i Overensstemmelse med De Forenede Staters Postlove.

Naar Læserne henvender sig til Folk, der sælger i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysninger om det sælgeret, bedes de altid omtale, at de faa Overensstemmelse i dette Blad. Det vil være en gensidig Nytte.

Mærk vel!

Arbejderne i vor Forretning er saa overlæssede med Arbejde, at det vil være dem umuligt at faa "Danstæren" ud to Gange næste Uge uden at arbejde Juleaften. Og særlig da Juleaften i Aar falder paa en Fredag, den Ugeaften, "Dn." skulle udgaa, og vi ikke snarere at holde hjerterne vore Arbejdere, ej heller Postbetjentene i Arbejde Juleaften, saa vil Bladet kun udkomme med eet Nummer, men paa 8 Sider, næste Uge. Vi vil dog prøve at faa dette Nr. ud saa tidligt, at det kan komme de fleste af Læserne i Haende til Juleaften.

Svar paa et Spørgsmaal.

Efter Henstilling fra Red. af "Dn." skal jeg forsøge at besvare det af Pastor C. C. Kloth i dette Blads Nr. 96 stillede Spørgsmaal angaaende den reite Form for Absolutionen ved Striftemaalet. Jeg mener at kunne gøre det i al Korthed.

Den Form, som bruges i den danske ev.-lutheriske Kirke i Danmark, og som vi Præster ifølge vort Præsteforskriftslostele er forpligtede til at følge, indtil Ordbringning maatte blive tilføjet af vort Kirkefællesskab herovre, lyder efter Ritualet (se "Ny Udgave af Danmarks og Norges Kirkeritual" ved Andreas Krogh. Sognepræst til Majbølle. København 1855) saaledes:

"Efterdi I af Hjertet angret og fortryder eders Synder og i en sand Tro henvend til Guds Barmhjertighed i Kristus Jesu, lover derhos ved Guds Naade at beskikke Eder paa et bedre og skikkeligere Liv herefter, da paa Guds og mit Embedes Vegne efter den Magt og Myndighed, Gud selv har givet mig her oven fra til at forlade Synderne paa Jorden, tilføjer jeg eder alle eders Synders Forladelse i Naam Gud Faders, Søns og Helligs Aands, Amen!"

Herefter følger, antagelig baseret paa Normalgudsstjenesten i Friue Kirke i København (der i alle rituelle Tvivlsspørgsmaal er Autoriteten for den danske Folkekirkes Præster). Absolutionen af de enkelte ved Haandspaalægelse paa 2 og 2 ad Gangen under Formen: "Jeg tilføjer Dig alle Dine Synders naadige Forladelse" o.s.v.

Tilføjes skal blot, at Formen af Præsteforskriften hjemme ikke opfattes eller bruges under stors bogstavelig Bedehangen ved de enkelte Udtryk (man kan for Eks. med fuld Ret udelade Udtrykket: "og skikkeligere", da dette Ord ikke længere i det danske Sprog har samme Betydning som i 1685).

Enhver reel Ordbringning, som f. Eks. at forandre Begyndelsesordet: "Efterdi" til "derfor" eller "saafremt", er derimod fuldstændig utilsigelig og et Brud paa det Løfte, man for Guds Ansigt har afgivet til den, der paa Kirkens Vegne indbyder en til det hellige Prædike- og Læremøde i Menighed.

Har man i saa Henseende noget at besvare sig over, da henvender man sig til den Myndighed, der har aftrædt en Løftet. Det paa egen Haand at

gøre Ordbringinger i Ritualet for den enkelte aldrig med udstedt Samvittighed indlade sig paa. At paafe, at den Orden, som Kirken selv har forordnet gennemført ved Gudsstjenesten, virkelig overholdes, er det kirkelige Tilfyns uafviselige Pligt.

H. D. Frimont Miller, Albert Lea, Minn.

En god Julegave.

Julegave! — Na, det er bare Reklame — noget, Forretningsfolk strider om for at salbyde deres Kram.

Lad gaa — vi indrømmer. Men Aarsagen —? Den er dog dette, at Folk vil have Julegaver. Til Julen vil baade store og smaa gerne velske Gaver, og saa var det jo meget ubehdigt, om ingen vilde hjælpe dem til at vælge passende Gaver.

Der er næppe nogen anden Tid eller Anledning, der saadan kan fremme et Mennefjertie til at skulle udtrykke sin Glæde, Kærlighed og Taknemmelighed som netop Julen, der høvert Aar paany minder om, at "saa elskede Gud Verden, at han gav sin Søn den enbaarne" osv. En Kærlighedsbetoning er det i høert Fald, at Folk gerne vil baade tage imod og give Julegaver. Hvorfor skulle man saa ikke salbyde, hvad der kan tjene som passende og gode Julegaver.

Altsaa — mener jeg — er det i sin gode Orden, ja det kan vel endog betragtes som Pligt, at ogsaa vor Boghandel salbyder sine Varer til Jul.

Og om den ene har Ret til at give den anden Raad med Hensyn til at løse Julegave, saa maa han have Ret til at give det Raad: Giv din Barn, din Ven, eller hvem det maa være, en god, en virkelig god Julegave, en Gave, der kan baade glæde og gavne, baade i Djebliffet og siden.

Vi er os bevidste, at vi har en Mængde Bøger, der er egnede til Julegaver, stonne og gode Bøger, der virkelig kan kaldes gode Julegaver, og det vilde være urigtigt af os, om vi ikke lod vore Venner ud over Samfundet vide derom.

Flere har allerede været avtertede og anbefalede. Vi vil endnu her henlede Opmærksomheden paa en Del, der er særlig passende til Julegaver:

1. Fra Velskelsens til Guds og til Guds, vor Herre og Frelser, Kristus, Liv efter de fire Evangelier med Billeder af B. Ploch, hørst og et Cæcus Plote af C. H. Richardt.

Det er et Prægtsemlar, som fuldt kan anbefales baade hvad Formhold og Udtryk angaar. Pris \$2.00.

2. Dødens Engel, Digt af D. D. Bassin, i dansk Oversættelse af C. H. Richardt.

Det er ogsaa et Prægtsemlar, særlig prægtigt udført. Af Indholdet vil jeg meddele Begyndelsesverset og saa et Par mod Slutningen:

I Adams Børn, I er Syndens, Bredens — som eders Stamfader, saa hans Kund!

Thi er I mine, I ere Dødens — hvad Jorden fødte, vil vorde Muld!

Jeg staar i Øster og naar til Vester, og tusind Røster — I Ildens Gæster! — jeg eder stiller, med Herrens Ord, fra Lust og Luer, fra Hav og Jord.

Vel den, som ærligt har Sandhed villet, og Ret og Gødhed til Naal sig fat, som elsked megal, stent Sønd ham hildeb — han bliver meget af Gud forladt!

Alt hvad han stulde er ej han blevet, men medynksfulde har Engle strebet i Livets Bog baade Tænk og Sagt, høert Gran af Fryd, han har Verden bragt.

Og ny er Himlen, og ny er Jorden, og ny er Himlens og Jordens Søn, og faarner ikke, forklaret vorden, sin forbums Hytte, den salbne Røn.

Den er forfundet, den er forbandlet — hans Tro har vundet — Guds Almagt handlet; og selv han har sig en Lod beredt, af lave Sanser ej hørt og set.

Men løb Vogen og læs Diget i Sammenhæng. — Pris 1.50.

3. Fader vor, Digt af Chr. Richardt, Tegninger af Carl Thomsen. Et tredie Prægtsemlar. Pris \$1.00.

4. Fra Skovbejen af B. L. Det er en Fortælling af samme Forfatter som "Aars", men nærværende Fortælling er forsynet med Billeder af Carl H. F. Schmidt og i det hele taget et Prægtsemlar. Pris — i Omflag 50 c. i Prægtsemlar 1.00.

Videre vil vi nævne "Fader vor", kristelige Smaastykker og Salmer, samlede af John Hansen, 80 c. — "I Gud", indad, opad, fremad, hjemad, ogsaa af John Hansen, 90 c. — begge i Prægtsemlar. Prægtsemlar er ogsaa i Prægtsemlar af Carl H. F. Schmidt og i det hele taget et Prægtsemlar. Pris — i Omflag 50 c. i Prægtsemlar 1.00.

Videre vil vi nævne "Fader vor", kristelige Smaastykker og Salmer, samlede af John Hansen, 80 c. — "I Gud", indad, opad, fremad, hjemad, ogsaa af John Hansen, 90 c. — begge i Prægtsemlar. Prægtsemlar er ogsaa i Prægtsemlar af Carl H. F. Schmidt og i det hele taget et Prægtsemlar. Pris — i Omflag 50 c. i Prægtsemlar 1.00.

For øvrigt har vi jo baade Past. N. Beck og Past. N. P. Madfers Husandagsbøger og Luthers kristelige Betragtninger til hver Dag i Aaret, saa vel som Bibler, Nytestamenter og Salmebøger og en Mængde andre Bøger af kristelig og nyttig Indhold. Send efter nogle af dem, og om nogen ikke er i Stand til at gøre sit Valg endnu, saa send efter vor illustrerede Katalog. Den sendes frit.

A. M. Andersen.

Fra det daglige Liv.

Løvet.

Min Hustru fortæller:

Det rasler i Løvet, som Jorden besdæfter, Jmens ved Mastinen paa Naalen jeg trækker, Jeg rejser mig op, ud jeg ser gennem Rude; Det er tun en Høne, som strader derude.

Jagen ved mit Arbejd jeg sidder paa Stolen. Hvordan mon min Pige vil spines om Kjølen? Nu tun et Par Sting, og den lægges til Side. Gud give, min Slut den med Sundhed maa lide.

Jeg ser paa mit Mønster, paa Tøjet jeg glatter. Hvordan mon den Dragt nu vil passe min Datter? Og just som jeg Tøjet med Saffer har kløvet, Jeg hører igen, at det rasler i Løvet.

Jeg stotter til Ruben, men ingen jeg sjner. De bladsle Træer mod Himlen sig højner; Saa stærk til mit Hjerte det visne Løv taler, Thi Livets Fortrængelighed det afmaler.

En Kærlig i Løvet der hører nu oter, Som tom der et halvt Kompagni af Soldater. Det banker paa Døren, og Mary indtræder, Thi med en Bisit nu os begge hun glæder.

Hun taler om Bymt, jeg taler om Løvet; Den engelse Miss vel i Tølen er øbet. Hvad andre Folk gør, hvad andre Folk mener, Det gavner mig lidt, blot min Herre jeg tjener.

Mig vedkommer ikke min Kærlig Døretter, Thi om jeg hans Handlinger dømmes og retter, Jeg synder mod Gud, og jeg voldes mig Smerter, Kamp nok har jeg med mit gensidige Hjerte.

Men Løvet, som prydet, som glædet og stygget, Og hvorunder Flugten sin Rede har bygget, Det flybte den Plads, hvortil Herren bet faldte, Gud give, jeg mit Bund maa med Trofald forvalte.

J. C. Gundesen.

Modre.

Man eller Børn behøver ikke. Dn. det gjorde, vilde han være vore Engle. Der er en fortælling om en Kvinde, som var en engel i sin handling, som behøvede mit Varn og mange andre.

Mrs. G. Summers, Box D, Notre Dame, Ind.

"Mod Strømmen" til Inlegave.

Til megen Velsignelse og Glæde blev jeg lige færdig med at gennemløse Bistop Høvds Bog "Mod Strømmen"; men jeg er derfor ikke færdig med den; thi den er nemlig af den Slags Bøger, man kan have Gavn af at læse mere end een Gang. Mon der hidindtil i det hele taget er fremkommen noget dygtigere, stærkere og finere mod Bibelkritikken og den kommende gamle Rationalisme i ny Klæder end "Mod Strømmen"?

Bed at læse nævnte Bog kan det troende Mennefje ikke andet end takke Herren, fordi han i Dag som alle Dage har magtige Mænd paa "Jons Mure", der ser klart, hvor det fører hen, og taler klart. Bogen er en velsigende frisk Luftning fra hinsides Hædet. Jeg mener, den er et værdigt Bortto maaste ikke mindst til os paa denne Side, der bor og arbejder iblandt en Mængde kirkelige Retninger, fra hvis Prædikestole og Strikter der fremkommer meget, som vel ikke alle Læser er let at blive kloge paa; noget religiøst er det vel i de fleste Tilfælde, men maaste tun lidt kristelig, meget, der maaste kan tjene til at give Mennefje mere moralsk Sans, men paa samme Tid — det kan vel ikke undgaa — ogsaa mere Tilfredshed med sig selv. Med andre Ord: Mennefje har Fejl; det skal forbedres. Imidlertid er der ogsaa et og andet godt i det uomvendte, salbne Mennefje, og hvad det derfor særlig gælder om, er netop at faa det frem i "vort Mennefje". Man "fixer op" Mennefje ligesom andet, der er gaet fald paa.

"Mod Strømmen" viser hen til Gudmennefje, Jesus Kristus, Forsoneren, paa hvem et Mennefje alene kan bygge sit Salighedsaa. Derfor lægger ogsaa denne Bog indirekte Spørgsmaalet hen til alle fr. Nsh. og Ordets Forkyndere: "Har du bevoret mit Ord?" og "Hold fast ved det, du har."

Enhver med nogenlunde Bibelkundskab kan læse anmeldte Bog til Gavn og Velsignelse. Køb den, læs den, giv den til din Ven; den er en værdig og god Julegave.

W. C. Nielsen, Ringsted, Jowa.

Til vore Børnehjems Venner.

I Haab om, at I ikke bliver trætte af vore idelige Venner om Hjælp til de faderløse, beder vi eder atter i Aar om at komme vore Børnehjem i Hu ved at optage et Offer til dem ved eders Juletra.

Eder i Kristus Tjeneste forbundne L. Johnson.

John Patons Liv og Virksomhed.

Fra Hedningemissionens mædet paa Stolen. (Ved Chr. Peterfen.)

John Paton, hvis Liv og Virksomhed der skal tales lidt om i det følgende, er fiktet en af dem, om hvem Striften siger, at de skulle sinne som Stjerneerne evindelig og altid, fordi de førte de mange til Retfærdighed.

Han blev født 1824 i det sydlige Skotland. Hans Fader var Strømpemaker, og Familien tilhørte den presbyterianske Kirke, i hvis Tjeneste John Paton ofrede hele sit Liv. Hans Forældre vare troende og gudhengive Mennefje. Om Faderen siger Paton blandt andet, at han daglig sad i Curam i et værdi indrettet lille Værelse, som Børnene havde stor Værdighed for og betragtede som et heiligt Sted. Han siger endvidere, at han tun forsømte Gudsstjenesten i Kirken 3 Gange i 40 Aar, og disse 3 Gange var det Snestorm og Sogdom, der forhindrede ham. Hans Moder var en barmhjertelig begavet Kvinde, der opdrog sine mange Børn i Lygt og Herrens Formaning. Overalt mærkedes, at Gudsrigt havde Overhaand, men det paa en saadan Maade, at Frihed og Glæde herskede i Hjemmet, og langtfra var en Dvaug for Børnene. Paton havde allerede som Dreng baade Evne og en brændende Yver til at læse, men Faderen var en fattig Mand, saa han maatte selv ud at tjene. Opholdt. Sine Fritimer brugte han til at studere paa Græsk og Latin. Han forsøgte flere Pladser uden at være heldig. Imidlertid blev han Lærer ved

en Børnestole — dette blev et godt Sted fremad mod det Naal, han havde lænt sig — at vie sit hele Liv til Herrens Tjeneste.

Da Skoletiden var til Ende, søgte og fik han Plads som Indremissionsnær i Glasgow. Han fik sit Arbejdsfelt anvist i et af de usleste Distrikter af Byen iblandt den laveste Del af Befolkningen. Her arbejdede han et Aar under megen Bøn og Nidkærlighed uden dog at se ret megen Frugt af sine Bestræbelser, og Bestyrelsen tænkte paa at flytte ham. Han bad om Tilladelse til at blive endnu i fets Maaneder, da han mente, at der i alt Fald var godt begyndt; og nu blev der Fart i Arbejdet, 5-300 Børn samlede til Bibelklassen og ikke færre voksne samlede til hans Møder, saa, brutale Mennefje blev omvendt til Herren, og hans Arbejde blev som Stjernen i hele Indremissionsmissionen. Alt imens studerede han videre uden ret at være klar over, hvilkten Gerning Herren havde talbt ham til.

Imidlertid aabnedes hans Øjne for Hedningernes Nød, og han begyndte at studere Medicin i Haab om Muligheden af at blive Missionær. Saa stede der noget, der gav Sagerne en hel ny Vending. Missionsfællesskabet havde længe været i Trang for en Missionær til Ny Hebriderne at bistaa en dervedende Præst med Arbejdet. De havde længe bedet Herren om at sende dem en Mand; men ingen havde meldt sig. Saa vilde de prøve at indbringe Navnene paa en Del kendte dygtige Mænd og laste Led. Men Stemmerne faldt saa spredt, at de funde fortaat, at Herren ikke paa den Maade vilde sende dem Manden. Det var tun med Nød og Næppe, at John Paton kunde afholde sig fra at rejse sig op og tilbyde sig og lige: her er jeg, send mig! Han var bange for, at han stulde tage sin egen Lyft for Guds Vilje.

Efter at have overvejet Sagen alvorligt for nogle Dage, meldte han sig til Formanden, Dr. Bates, som nu græd af Glæde over, at hans Bøn var hørt. Da han kom hjem og fortalte sin Husfælle det, var denne færdig til at rejse med. Saa stulde de da begge i et Aars Tid studere videre og bestaa Examen for at kunne blive udbendte.

Der var naturligvis flere end not af Venner til at raade John Paton til at opgive sin Plan. "Du kan jo da tydeligt se, at Herren har Brug for dig her, forlad nu ikke din velsignelsesrige Gerning." En gammel, troende Mand kom bestandig og sagde til ham: "Kanibalerne, du bliver ødt af Kanibalerne!" Men Paton svarede: "Naar jeg blot kan faa Lov til at leve og dø for at tjene den Herre Jesus, saa er det det samme, enten Ormene eller Kanibalerne fortærer mig, jeg haaber, at vi begge paa Opmandens Dag skal faa Lov at ligne vor opstandne Genslæter.

De befod begge deres Etkaften og fik deres Arbejdsmaark anvist paa Ny Hebriderne. I 1858 sejlede de fra Skotland, og efter en fire Maaneders — dels behagelig, dels ubehagelig — Rejse naaede de Ny Hebriderne og blev anvist en Ø, Tanna, hvor de stulde virke, Paton paa den nordlige Side.

Beboerne var dybt sunfne — Mennefjederne, der altid laa i Krig og indbyrdes Stridigheder, og efter Slagene holdt de Fæst paa de øde, og som de først togte i varme Klæder. Her byggede han et Hus og en Missionsstation, samtibid med at han og hans Hustru behtiede enhver Velsig-

hed til at lære Sproget, hvad der selvfølgelig var et vanskeligt Arbejde uden nogen som helst Hjelpekilder til deres Raadighed. Dog fik de hurtigt lært saa meget, at de kunde forstaa og blive forstaaet. Han lærte da ogsaa snart, at deres hele Gudsrigt bestod i en sandt Fjngt for Guderne — at en hel Mængde af "hellig Mand" foregav at være Maglere mellem Føllet og dets Guder, og som mente at have Magt over Liv og Død, og som derfor øvede en frygtelig Magt over dem. Særlig stod de i Forhold til de Guder, som raadede for Krig, Fred, Sundhed, Sogdom, Velsland, Hungernød o. s. v. De havde ingen Billeder, men alt, Mennefje og Natur, Træer, Klipper fremstillede sig for dem som Guder.

Her stulde altsaa Paton lægge sine Kræfter og sit Liv; og det viste sig snart som en vanskelig Opgave at gøre dette formædte Folk til Ustet. Kun eet og et halvt Aar efter misfede han sin trofaste Hustru og Væbhelper og hendes Barn. Dette var saa haardt et Slag for Paton, at der for en Tid var Fare for hans Forstand; dog Herren hjalp ham og formæde hans Kraft, og paa sin Hustrus Grav tiggede han denne Ø for Herren.

Ukendt med det ufunde Klima havde han lagt Huset for nær Strandbredden, og Følgen blev det ene Fæbecanfald efter det andet — indtil han endelig maatte flytte hjerpe op. Men alt dette Arbejde maatte han med Bistand af en omvendt Hedning og dennes Hustru selv udføre. Vanskeligt var det med de uafsladelige Krige, som førtes, og den deraf følgende Uro. Saa snart den første Nysgerrighed havde lagt sig, blev Føllet fjendtlig indet, især efter at en Missionær paa den anden Side Zen var død, og Sogdom indtraf her og der rundt Missionsstationen. Saa fik Missionærens Gud Stylden, og de gav Paton Valget imellem at blive stult eller flytte. Herren stod ham dog bi, saa ingen af Delene stete.

De var ikke alene trigerfse, men i høj Grad værlige og havde en forunderlig Færdighed i at skjule. Saaledes skjedde de en Gang ved helligs Dag hans Seneetj. En anden Gang havde de om Natten krudt ind i hans Kællen og sjaalet det hele. Han var altsaa ikke i Stand til at lave nogen Mad. Han henvendte sig til en af Hørbidnerne og bad ham stulle det. Denne lod ogsaa til at være frægtelig vred og lovede at prøve paa at finde det. Men der kom ikke noget. Næste Dag er et Stik i Sigte. Forsædere styrte de hen til Missionærens Hus, og spørger, om det dog var Fjender, der tom, om saa var, at han dog endelig ikke maatte fortælle noget stemt om dem. Missionæren mente, at de fremmede vilde spørge ham ab, hvorledes de behandlede ham, og da var han jo nødt til at fortælle, hvorledes de havde sjaalet hans Kællensrethaber, og saa vilde det maaste blive stemt nok for dem. Na nej! det maatte han da endelig ikke. Ja, saa maa I ogsaa stulle det altsammen straks. I en utrolig kort Tid var nu alt bet, som før ikke havde været til at opdrive, samlet udenfor hans Dør. Stiket kom rigtigt nok ind; og alt gik godt.

Men de nøjedes ikke med at skjule. De gjorde mange Forsøg paa at dræbe ham og hans faa Hjelperne. En af disse blev dræbt ved Skolleslag, og da han selv en Dag stod udenfor og arbejdede, omringedes han pludselig af en Bande, som alle rettede deres Bøsspejler imod ham. Det var først,

Watkins' Vej HEALTH

er Vejen til Bæredygtighed og Lykke. Det er forfærdigt fra andre B. J. fordi den bringer lige til De et Dyr alle. Det er et heiligt og bebt med, mit kærligt hertorium at lin Slags i V. H. Der anvindes velsigne Reagenter vil allonge Dem et Dyr og i. Det er alle Billeder af "Watkins' Vej" David Watsons. Det er, som beoerer Børnehjem, fremmer godt helbred og staaer Dem for Døtters og Dværggængerne.

Vi har et godt Forflag til Agenter i uoptagne Egne. Skriv i Dag.

Watkins' Some Tøtser and Cures. (100 Illustrerede Sider) sendes frit til hvi tun den heiligt Adress.

En af vore ledende Mediciner.

Watkins' Vegetable Anodyne Liniment

for Mennefje og Dyr. Det er et af de store amerikanske Budsand for indvendigt og ubvendigt Velvære gennemtrængende, helende, beroligende.

Har ikke sin Lige.

Manhattan 1888, 8. Martz 1902.

Den har brunt Watkins' Anodyne Liniment i over 10 Aar. Jeg har aldrig haft Vægt til Vægt med Bæredygtighed. Det er et absolut uafsladigt middel mod Mændetræppe og enhver Slags Vind. Det er ogsaa godt imod Gule og Hættelise. Det har ikke sin Lige. Mrs. Marie E. Hunt.

The J. R. Watkins Medical Co., 67 Liberty St., Wiona, Minn.